

Αρείου Πάγου 1115/2010 (ΣΤ, ΠΟΙΝΙΚΕΣ)

Πηγή:

http://www.areiospagos.gr/nomologia/apofaseis_DISPLAY.asp?cd=M287Y5YFGBKAX1E82YV81DT4DJWAZN&apof=1115_2010

Θέμα

Αιτιολογίας επάρκεια, Καθυστέρηση αποδοχών εργαζομένου, Δόλος.

Περίληψη:

Καταβολή αποδοχών σε εργαζόμενο από εκπρόσωπο διαχειριστή εργοδότης εταιρίας περιορισμένης ευθύνης, Στοιχεία του εγκλήματος αυτού. Καταδικαστική απόφαση. Αίτηση αναίρεσης για έλλειψη αιτιολογίας, ειδικότερα για το δόλο. Απόρριψη της αίτησης στο σύνολό της.

Συγκροτήθηκε από τους Δικαστές: Δημήτριο Πατινίδη, Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου, Χαράλαμπο Παπαηλιού, Νικόλαο Κωνσταντόπουλο, Παναγιώτη Ρουμπή-Εισηγητή και Γεώργιο Μπατζαλέξη, Αρεοπαγίτες.

Συνήλθε σε δημόσια συνεδρίαση στο Κατάστημά του στις 9 Φεβρουαρίου 2010, με την παρουσία του Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου Αθανασίου Κονταξή (γιατί κωλύεται ο Εισαγγελέας) και της Γραμματέως Πελαγίας Λόζιου, για να δικάσει την αίτηση του αναιρεσιόντος - κατηγορουμένου Χ, κατοίκου ..., ..., που παραστάθηκε με την πληρεξούσια δικηγόρο του Σοφία Κομνά, περί αναιρέσεως της 39072/2009 αποφάσεως του Τριμελούς Πλημ/κείου Αθηνών.

Με πολιτικώς ενάγουσα την Ψ, κάτοικο ..., που δεν παραστάθηκε. Το Τριμελές Πλημ/κείο Αθηνών, με την ως άνω απόφασή του διέταξε όσα λεπτομερώς αναφέρονται σ' αυτή και η αναιρεσιούσα - κατηγορούμενη ζητεί την αναίρεση αυτής, για τους λόγους που αναφέρονται στην από 14 Σεπτεμβρίου 2009 αίτησή του αναιρέσεως, η οποία καταχωρίστηκε στο οικείο πινάκιο με τον αριθμό 1343/2009.

Αφού άκουσε Την πληρεξούσια δικηγόρο του αναιρεσιόντος, που ζήτησε όσα αναφέρονται στα σχετικά πρακτικά, καθώς και τον Αντεισαγγελέα, που πρότεινε να απορριφθεί η προκείμενη αίτηση αναιρέσεως.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Κατά την παράγρ. 1 του άρθρου μόνου του ΑΝ. 690/1945, όπως αυτή αντικατ. Με το άρθρο 8 παρ.1 του ν.2336/1995 "κάθε εργοδότης ή διευθυντής ή επιτετραμμένος ή με οποιονδήποτε τίτλο εκπρόσωπος οποιασδήποτε επιχείρησης, εκμετάλλευσης ή εργασίας, ο οποίος δεν καταβάλλει εμπρόθεσμα στους απασχολούμενους σε αυτόν τις οφειλόμενες συνεπεία της σύμβασης ή της σχέσης εργασίας πάσης φύσεως αποδοχές, που καθορίζονται είτε από τη σύμβαση εργασίας, είτε από τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας, είτε από αποφάσεις διαιτησίας, είτε από το νόμο ή έθιμο, είτε σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν. 3198/1955 συνεπεία της θέσεως των εργαζομένων σε κατάσταση διαθεσιμότητας, τιμωρείται κατόπιν μηνύσεως των ενδιαφερόμενων κλπ". Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι το προβλεπόμενο από αυτή ως άνω πλημμέλημα τιμωρείται ως γνήσιο έγκλημα παράλειψης, το οποίο συντελείται ευθύς ως ο υπόχρεος παραλείπει να καταβάλει στο δικαιούχο μισθωτό τις οφειλόμενες σ' αυτόν αποδοχές ή άλλης φύσεως χορηγίες, μέσα στην προθεσμία που ορίζεται είτε από τη σύμβαση είτε από το νόμο ή το έθιμο, είτε από διοικητικές πράξεις (άρθρ. 655 ΑΚ). Εξ άλλου η απαιτούμενη από τις διατάξεις των άρθρων 93 παρ.3 του Συντάγματος και 139 του ΚΠΔ ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία της δικαστικής απόφασης, η έλλειψη της οποίας ιδρύει τον, από το άρθρο 510 παρ.1 στοιχ. Δ'ΚΠΔ λόγο αναίρεσης, υπάρχει όταν, προκειμένου για καταδικαστική απόφαση περιέχονται σ'αυτή, με πληρότητα, σαφήνεια και χωρίς αντιφάσεις ή λογικά κενά, τα πραγματικά περιστατικά που προέκυψαν από την ακροαματική διαδικασία για τη συνδρομή των αντικειμενικών και υποκειμενικών στοιχείων του εγκλήματος, οι αποδείξεις που τα θεμελίωσαν και οι σκέψεις και οι νομικοί συλλογισμοί με βάση τους οποίους υπήχθησαν τα πραγματικά περιστατικά που αποδείχθηκαν στην ουσιαστική ποινική διάταξη που στη συγκεκριμένη περίπτωση εφαρμόσθηκε. Για την ύπαρξη τέτοιας αιτιολογίας είναι παραδεκτή η αλληλοσυμπλήρωση του αιτιολογικού με το διατακτικό, που αποτελούν ενιαίο σύνολο. Δεν αποτελούν όμως λόγο αναιρέσεως η εσφαλμένη εκτίμηση των αποδείξεων και ειδικότερα η εσφαλμένη εκτίμηση των εγγράφων, η εσφαλμένη αξιολόγηση των καταθέσεων των μαρτύρων, η παράλειψη αναφοράς και αξιολόγησης κάθε αποδεικτικού στοιχείου χωριστά και η παράλειψη της αξιολογικής συσχετίσεως μεταξύ των αποδεικτικών στοιχείων, καθόσον στις περιπτώσεις αυτές πλήττεται η αναιρετικά ανέλεγκτη κρίση του δικαστηρίου της ουσίας. Ειδικότερα η καταδικαστική απόφαση για παράβαση της παραπάνω διατάξης του α.ν. 690/1945 για να έχει ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία πρέπει να εκτίθενται σ'αυτή με πληρότητα και σαφήνεια, πλην των παραπάνω και η ιδιότητα του κατηγορουμένου, καθώς και αν οι οφειλόμενες αποδοχές καθορίζονταν από ατομική ή συλλογική σύμβαση εργασίας ή διαιτητική απόφαση, ή από το νόμο ή έθιμο, καθώς επίσης αν αυτές δεν καταβλήθηκαν εμπροθέσμως, τότε έπρεπε να πληρωθούν με βάση τη συμφωνία, το νόμο ή το έθιμο κλπ.

Στην προκειμένη περίπτωση, το Τριμελές Πλημμελειοδικείο Αθηνών, που δίκασε ως Εφετείο, με την προσβαλλόμενη υπ'αριθμ. 39072/2009 απόφαση του καταδίκασε ομόφωνα την

αναιρεσεύουσα X για παράβαση του αν. ν. 690/1945 σε φυλάκιση τριών (3) μηνών και χρηματική ποινή τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ, την εκτέλεση δε της ποινής φυλάκισης ανέστειλε για μία τριετία. Το Δικαστήριο για να καταλήξει στην καταδικαστική του κρίση δέχθηκε, όπως προκύπτει από το αιτιολογικό της προσβαλλόμενης απόφασής του που συμπληρώνεται παραδεκτά από το διατακτικό της, κατά την αναιρετικώς ανέλεγκτη περί των πραγμάτων κρίση τους την οποία στήριξε στα αναφερόμενη κατ'είδος αποδεικτικά μέσα, τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: " Στην Αθήνα κατά το χρονικό διάστημα από 9-6-2004 έως 21-11-2005 με πρόθεση παρέβη τις διατάξεις του Α.Ν 690/1945 και ειδικότερα εκείνη, που ήταν μαζί με τον Z, νόμιμη εκπρόσωπος της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης, με την επωνυμία "D.H.I.-FRANCE Ε.Π.Ε." που αποτελεί μέλος του Ομίλου εταιριών DHI, με αντικείμενο την αντιμετώπιση προβλημάτων του τριχωτού της κεφαλής με τεχνικές και ιατρικές μεθόδους, συνεβλήθη στην από 24-3-2004 έγγραφη σύμβαση παροχής εξαρτημένης εργασίας μεταξύ αυτής ως υπό την ανωτέρω ιδιότητά της και της Ψ (εγκαλούσα) την οποία προσέλαβε έτσι προκειμένου να εργασθεί ως υπάλληλος γραφείου. Η αμοιβή της καθορίστηκε με την ίδια σύμβαση σε 1500 ευρώ (μικτά) μηνιαίως, επί πλέον δε συμφώνησαν να της καταβάλλει ποσοστό (μικτό) από 2% επί του μισθού για κάθε πώληση στη Γαλλία. Εξάλλου με την από με ίδια ημερομηνία (24-3-2004) συμπληρωματική σύμβαση της εγκαλούσας με τον Z συμφωνήθηκε η πληρωμή ποσοστού 2,5% επί των εισπράξεων της εταιρίας από τους Ιταλούς πελάτες της. Για το χρονικό διάστημα από 24-3-2004 μέχρι 9-6-2004 η εγκαλούσα δικαιούνταν να λάβει α) χρηματικό ποσό 1.860 (1500 : 25 ημ. = 60 ευρώ X 31 ημ.=) 1.860 ευρώ, μέχρι την 6-5-04 και (1500 : 25 ημ. =60 ευρώX22,092ημ.=)1325,52 ευρώ ως δεδουλευμένες αποδοχές, ποσό 1500 ευρώ ως δώρο Χριστουγέννων 2004, 231 ευρώ για δώρο Πάσχα '04, και 1.440 ευρώ και 720 ευρώ για ως άδεια και επίδομα άδειας 2004 και συνολικά 5216,52 ευρώ, τα οποία η κατηγορούμενη ουδέποτε της κατέβαλε, στον προβλεπόμενο από το νόμο χρόνο κατά παράβαση της έγγραφης συμφωνίας τους. Αντίθετα, ενώ η εγκαλούσα προσέφερε ανελλιπώς τις υπηρεσίες της στην εταιρία η κατηγορούμενη και ο Z, έπαυσαν αιφνιδίως να της χορηγούν το αναγκαίο υλικό για την εργασία της και χωρίς να την ενημερώσουν κατήργησαν τον κωδικό πρόσβασής της. Οι ισχυρισμοί της κατηγορούμενης ότι στην πραγματικότητα δεν αναμειγνυόταν εκείνη στην εκπροσώπηση της εταιρίας και ότι τις σχετικές πράξεις ενεργούσε αποκλειστικά ο Z και εκείνη τυπικά μόνο έφερε την ιδιότητα της εκπροσώπου και της διαχειρίστριας της εταιρείας, δεν αποδείχθηκαν αφενός, και αφετέρου ουδόλως αναιρείται η ποινική της ευθύνη, διότι εκείνη γνώριζε ότι η σύμβαση που είχε υπογράψει ήταν σύμβαση εργασίας και, όπως και η ίδια δήλωσε κατά την απολογία της, γνώριζε ότι η εγκαλούσα είχε κάποια θέματα...", όπως χαρακτηριστικά είπε, "...όταν έφυγε από την εταιρία.." και ότι ο Z είχε δημιουργήσει προβλήματα στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Εξάλλου, αυτή είχε ειδοποιηθεί για την εκκρεμότητα και από την Επιθεώρηση Εργασίας στην οποία η εγκαλούσα προσέφυγε στις 1-6-2004. Δηλαδή, είναι προφανές ότι είχε ενημερωθεί για την οικονομική υποχρέωση της εταιρίας έναντι της εγκαλούσας και παρά

ταύτα δεν μερίμνησε καθόλου, όπως εύλογα ώφειλε να πράξει για την επίλυση της οικονομικής εκκρεμότητας, ούτε έλαβε κάποιο μέτρο για να απαλλαχθεί από την νομική της υποχρέωση ούτε εξάλλου φρόντισε μετά την αποχώρησή της από την εταιρία να άρει τις έννομες συνέπειες που απέρρεαν από την ιδιότητά της εκπροσώπου, αφού ο νομικός σύμβουλος της εταιρίας που την είχε διαβεβαιώσει δήθεν πως είχαν τακτοποιηθεί όλες οι υποθέσεις, ήταν εντολοδόχος του Z και όχι δικός της και, όπως είναι αυτονόητο, αυτός ενεργούσε προς υποστήριξη των συμφερόντων του εντολέα του. Δεν αποδείχθηκε έτσι κανένα περιστατικό που να γεννά αμφιβολίες σχετικά με την αποδιδόμενη σε βάρος της κατηγορία, ήτοι την πρόθεσή της να μη ικανοποιήσει ως εκπρόσωπος της εργοδότης εταιρίας της εγκαλούσας τις οφειλόμενες στην τελευταία αποδοχές, η δε πρόθεση ενυπάρχει στη θέληση της κατηγορουμένης να πραγματώσει τα πραγματικά περιστατικά, που συγκροτούν την αντικειμενική υπόσταση του εγκλήματος, κι' επομένως, εξυπακούεται ότι υπάρχει από την πραγμάτωση των περιστατικών αυτών αντίθετα από τα προεκτεθέντα αποδείχθηκαν τα πραγματικά περιστατικά της υποκειμενικής και της αντικειμενικής υπόστασης της παράβασης του άρθρου μόνου του α.ν.690/1945, το οποίο ως γνήσιο έγκλημα παράλειψης, συντελείται ευθύς ως υπόχρεος παραλείπει να καταβάλει τον μισθωτό τις οφειλόμενες σ'αυτόν αποδοχές ή άλλης φύσεως χορηγίες μέσα στην οριζόμενη εκ του νόμου προθεσμία, όπως συνέβη εν προκειμένω".

Με τις ανωτέρω παραδοχές του το δικαστήριο της ουσίας διέλαβε στην προσβαλλόμενη απόφασή του την κατά τις προαναφερόμενες διατάξεις του Συντάγματος και του ΚΠΔ ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία, αφού, με σαφήνεια, πληρότητα και χωρίς αντιφάσεις, εκθέτει σ'αυτό τα πραγματικά περιστατικά, τα οποία αποδείχθηκαν από την ακροαματική διαδικασία, και συγκροτούν την αντικειμενική και υποκειμενική υπόσταση της αξιόποινης πράξης για την οποία καταδικάσθηκε η αναιρεσείουσα, τις αποδείξεις από τις οποίες συνήγαγε τα περιστατικά αυτά καθώς επίσης και τους συλλογισμούς, με βάση τους οποίους έκανε την υπαγωγή τους στις ουσιαστικές ποινικές διατάξεις του άρθρου μόνου του Α.Ν 690/1945, όπως 4 παρ.1 του άρθρου αυτού αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παρ.6 του ν.2336/1995. Επομένως, ο από το άρθρο 510 παρ.1 του στοιχ. Δ του ΚΠΔ μοναδικός λόγος αναίρεσης, με τον οποίο υποστηρίζονται τα αντίθετα, είναι αβάσιμος και απορριπτός. Οι περαιτέρω αιτιάσεις της αναιρεσείουσας, κατά τις οποίες η αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης δεν υπήρξε ειδική και εμπειριστατωμένη, διότι προκειμένου να στηρίξει την ποινική ευθύνη της αναιρεσείουσας, με το να δεχθεί ότι αποδείχθηκε ότι υπήρξε όχι μόνο τυπικά αλλά και ουσιαστικά νόμιμος εκπρόσωπος-διαχειρίστρια- της πιο πάνω εταιρίας περιορισμένης ευθύνης, που απασχολούσε ως εργοδότης την Ψ ως υπάλληλο γραφείου, ενώ "εν τοις πράγμασι η κατηγορουμένη (αναιρεσείουσα) δεν άσκησε την διαχειριστική εξουσία.. ποτέ, αλλά την ασκούσε ο Z, και ότι "παρέλειψε να σταθμίσει.... και να συσχετίσεις αξιολογικά το περιεχόμενο της ένορκης κατάθεσης της μάρτυρος υπεράσπισης ..." απαραδέκτως

προβάλλονται, καθόσον η εσφαλμένη εκτίμηση των αποδείξεων δεν συνιστά παραδεκτό, από το άρθρο 510 παρ.1 ΚΠΔ λόγω αναίρεσης, η δε αναιρεσείουσα, με την επίφαση της ελλείψεως αιτιολογίας πλήττει απαραδέκτως την περί τα πράγματα εκτίμηση του Δικαστηρίου της ουσίας.

Περαιτέρω το ανωτέρω έγκλημα (παράβαση του Α.Ν. 690/1945), για το οποίο καταδικάσθηκα η αναιρεσείουσα, τιμωρούμενο με φυλάκιση, είναι πλημμέλημα και συνεπώς, κατά το άρθρο 26 παρ.1 εδ. Α' του ΠΚ, τιμωρείται μόνο από δόλο τελούμενο, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στο νόμο. Δεν απαιτείται ιδιαίτερη αιτιολογία για το υποκειμενικό στοιχείο του δόλου εκτός αν ο νόμο αξιώνει πρόσθετα στοιχεία για την ύπαρξη του ή αν πρόκειται για ενδεχόμενο δόλο στη συγκεκριμένη περίπτωση. Και τούτο διότι ο δόλος ενυπάρχει στη θέληση του δράστη να πραγματώσει τα πραγματικά περιστατικά που συγκροτούν την αντικειμενική υπόσταση του εγκλήματος και επομένως εξυπακούεται ότι υπάρχει από την πραγμάτωση των περιστατικών αυτών. Επομένως στην προκειμένη περίπτωση με την παραδοχή από το Δικαστήριο της ουσίας ότι η αναιρεσείουσα τέλεσε με πρόθεση το έγκλημα του άρθρου μόνον του ΑΝ 690/1945, δεν απαιτείτο να διαλάβει στο αιτιολογικό της προσβαλλόμενης απόφασής του ειδική και ιδιαίτερη αιτιολογία ως προς τον δόλο αυτής (βλ. ΑΠ 866/2004). Γι'αυτό όσο αντίθετα ισχυρίζεται η αναιρεσείουσα για έλλειψη αιτιολογίας στην προσβαλλόμενη απόφαση ως προς το υποκειμενικό στοιχείο του δόλου της είναι απορριπτέα ως νόμω αβάσιμα.

Μετά ταύτα, αφού δεν υπάρχει άλλος λόγος αναίρεσης για έρευνα, πρέπει να απορριφθεί η κρινόμενη αίτηση αναίρεσης στο σύνολό της και να καταδικασθεί η αναιρεσείουσα στα δικαστικά έξοδα (άρθρο 583 παρ.1 ΚΠΔ).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την από 14 Σεπτεμβρίου 2009 αίτηση της Χ, κατοίκου ..., για αναίρεση της υπ'αριθμ. 39072/2009 απόφασης του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Αθηνών. Και

Καταδικάζει την αναιρεσείουσα δικαστικά έξοδα, που ανέρχονται σε διακόσια είκοσι (220) ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 19 Μαΐου 2010. Και

Δημοσιεύθηκε στην Αθήνα, σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του, στις 27 Μαΐου 2010.

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ